

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК

Виходить кожного місяця. — Передплата річно в Ч. С. Р., Югославії, Австрії і Польщі 12- Кв. — в інших державах 20- Кв. — Окреме число 1- Кв. Адреса Редакції та Адміністрації: „Український Самостійник“ Růžodol 1, čp. 223, u Liberce. Рахунок поштової скриньки в Празі ч. 98.210. „Ukr. Sam“

Схаменіться – діти юродиві!

(В 75-ти літній роковини смерті Т. Шевченка).

Сталося те, чого Ти боявся. Сталося те, що Ти своїм віщим духом прочував. Не допомогли Твої гарячі поклоня, щоб не шукати правди на чужині, не допомогли Твої святі слова, що тільки в своїй хаті своя правда і свія і воля, й не допомогли серцевинні ба-ганни, щоб діти любили матір не тільки тоді, коли вона в щасті, але і щоб у вірні люте не забували її і щоб не помагали чужинцям господарювати та з матері полтавчу сорочку здівати.

І всі забули, що Ти колись сказав:

*„Та не однаково мені,
як Україну для людей,
прислать, лукаві, і в огні
й окраденою збудити...“*

І проснулася Україна, — протерла очі, ганнула крутом себе, а її хата стояла у вогні. Кинулися рятувати, почала дітон своїх до помічи шати.

Просила, молила... А діти?...

Не ті вже стали діти, що колись були. Не ті, яких колись одиноким щастям була їхня мати та її рідне добро. Не такі то тепер діти, як Ти, праведна душе, Великий Учителю! Не пішли за голосом матері, бо в кожного з них своя власна думка про матірнє щасті. Схилилися, дивилися на матір, як послідніми зусиллями тасила вогонь. Деякі стали помагати в залитинні вогню, але зараз таси і покинули; деякі і не бралися до діла, лиш погавнушили на матір — пішли конний у своє. І осталася Україна а малою горсткою найкращих дітей... Нема кому рятувати, бо ні в неї, ні у цієї горстки дітей вже сили не став.

Пороаходилися недобрі діти... „Грляв Москві“ помагав її далше „Москалені господарювати“, „варшавське сміття“ валветься знову по півських смітинках та шукав долі не для України, але для себе. А ще інші?... „Ми поможемо“ сказали, але коли побачимо таку одужу на матері, як собі виаріали. По-шнуан...

І хата України вгоріла. А щоб вибудувати нову треба, щоб „Схаменулись недолодкі, діти юродиві“ — щоб „подивилися на свою Вкраїну“ і „полюбили щирим серцем Велику рубу“.

*„Волари, пречистая на їх,
Отих окраденях, сліпих
Неволоників, подій ім силу
Твого мученика сна,
Щоб хрест, кайлани донесли
До самого краю достойно...“*

Т. Шевченка

Гр. Чупринка. ПАМ'ЯТИ ГЕНІЯ.

*Палав Ти ввесь народнім гнівом,
Любово чистою горів
І душі пік пророчим словом
І в їх будив огонь і зміт.*

*За рідний край душа боліла
І Ти будив огонь надій
І сам поклав орліні крила
Борцем на лірі голотій.*

*Але небесний дар пророчий
Велике діло на землі,
Кали сліпим вертає очі,
Кали огнем палає в млі.*

*Сній-же славою, як сонцем,
В небесних шатах і землях
І будь до віку оборонцем
Од чорних демонів лихих.*

86-ліття през.-визвольника Т. Г. Масарика.

В суботу, 7. ц. м. докінчив буцаний президент Ч. С. Р. Томаш Гарис Масарик 86 літ свого життя. Мало людей доживав так високого віку, а ще менше має те щасті, що може на старості літ глядіти на вислід своєї праці в користь народу а таси ідоволенням, як президент Масарик, творець чехословацької самостійності.

Брак місяця не позволяв зупинитися докладніше на характеристичні Масарика як ученого, політика й державного об-новленого чехословацької держави.

Особу Масарика характеризує — вже від його юнацких літ — любов до правди й невинності до всякого гнету й засиди, що винидали а його свідомості приналежності до поневоленого народу. Ці його примети виявилися в науковій діяльності — найвиріне в 90 роках XIX. століття в його становищі в питанні автентичності рукописів, й політичній діяльності в австрійській парламенті й борбі проти Австрії за повну самостійність чехословацького народу в часі світової війни.

Його ідеалом є гуманність (людність) й демократія (широковласність).

І тому ж не диво, що Масарик на початку світової війни став на чолі тих чеських патріотів, які за кордоном піднімають борбу проти свого нікчемного гнобителя, Австрії. В цій борбі зумів підібрати собі знаменитих співробітників (як іш. през. Др. Бенеш, бл. пав. гсп. Штефанік, і багато інших), випрацював подрібний план цілої акції проти осередніх держав на міжнароднім форумі, притягнув до співпраці всі чеські колонії, розкинені по цілому світі й увесь загаль дома, що визнання антантою чехословацької самостійності було тільки природнім вислідом цієї сконсолідованої праці.

За ці заслуги обрано Масарика чотирі рази президентом держави, а закон виритий на мармуровій таблиці в парламенті сповідає світу: „Томаш Гарис Масарик авслужився для держави“.

Щиро демократичні думки яких апостолом являється Т. Г. Масарик, сталися основою суспільно-політичного устрою

Чехословацької республіки. Треба отверто признати, що авдія Масарикова являється Чехословацьчина під цю пору найкраще односторонньою державою, в якій демократичний лад — без ніяких ваг і вагів — на протязі двох десятиліть найкраще показав, що думки про пережитість демократичного устрою не відповідають дійсності, навпаки, що тільки при демократичному ладі є можливість всесторонній духовній і матеріальній рівній як одиниць так і цілих народів.

Ми, українські емігранти, яких народив диколіття примусило найти захист в Ч. С. Р. ідичні президентів Масариків і в двох причинах: за його безпристрасне відношення до української справи перед війною в австрійському парламенті й під час російської революції, а не менше за розуміння та заспокоєння матеріальних і духовних потреб української еміграції.

Благодаря від широго серця през. Масарикова кращого здоров'я для дальшої праці в користь свого народу й цілого людства.

П. Т. Читачам і співробітникам до відома.

Просимо простити за спізнєння посліднього числа, яке з технічних причин — не з нашої вини — вийшло о 14 днів пізніше. Було це причиною всяких похибок як в коректурі так і у виконанню, яким не вдалося вже виправити.

З посліднім числом розіслано складанку, які були друковані в чеській і російській мовах, в чому завинила поштова щадниця, яка такі заклала. Тому, що ми конче складанок потребували, були амушені одну меншу частину залишити а більшу повернути поштової щадниці. Це пояснимо лише тому, щоби не було непотрібного адогаду.

Хто не вирішив до 1. квітня ц. р. передплати за минулий рік, або не скористав а цей можливості, яку дається безробітним-немаєтним, стримаємо безоглядно дальшу висилку. Таке стримання або теперішнє невірнєття часопису не звільняє нікого від заплачення залежності. В „У. С.“ ч. 7. було дослівно на-

писано „Хто не думав нашого часопису передплатувати просимо його посервувати“.

Наступне число знайде вже мабуть в більшому форматі. Всі матеріали до наступного числа проситись переслати до 20. ц. м. а на будуче все до 15. кожного місяця. Пізніше заслані справи не можуть бути і не будуть поміщані!

Листування і відповіді полагодиються лише тоді, коли на відповіді буде додана поштова марка або кореспондентський листок. Всім післяплатникам, які не вирішили передплати за 1935 р. вишлеться особі упіменення, за які є ми амушені обтяжатиkonto кожного післяплатника на 050 к. ч. Просимо не робити собі адишніх вадатків, а нам аощадити непотрібну працю.

Просимо про передплату на 1936 р. і о жертви на пресовий фонд.

Редакція і Адміністрація.

Кругом нас і в нас.

Німецьчина вповіла 8. березня львівський договір і одчасно німецькі війська обсадили адемітаризований, неутральний пас повздож Рену. Таким чином перестав існувати версальський договір і повстала нова політична ситуація в Європі. Гітлер проповує західним державам заклочення нового миру на 25 літ, прантуючи західним і східним своїм сусідам державні границі, одначе не агадує про сусідів південних, а різко виступає проти Совітів. Наслідком осих важливих подій повстала метушня у політичних та дипломатичних відносинах.

Франція вислала на німецькі границі свої війська і грозить Німеччці санкціями та Союзом Народів.

Італія приобірає Франції поміч а ідичности за її становище у італійсько-абісінській конфлікті особливо за проволікання у перенесенні протівіталійських санкцій, що дало змогу Італії переможно закріпитись на адобутих абісінських землях.

Англія натомість бажав увійти в переговори а Німеччиною. На місце ключі про загальне відібровення подається ключі, що лиш найпоширеніше узброєння може забезпечити мир. Таким чином падають останні шафрістичні ілюзії.

Совіти останніми випадками скандлювані найбільше, побоюються ослаблення їхнього союзу а Францією і Малою Антантою. Очевидно, головну роль грав як і досі становище Англії.

Чехословацьчина заявляє, що її становище певне, хоч звесенні Німеччиною міжнародної напруженні на німецьких ривах у першій вірі її болуче доторається, тому що ця способом замінюється Республіці приступ до моря.

Затягнулись що пранда чорні хмари над Європою, але позиція а осих хмар мабуть дошу не буде. Відбудеться нове перегрупування і нові перегони в озброюванні.

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

В Польщі — як авіяни голова укр. парла. репрезентації Мудрий — нічого не анішлює у відношенні поділів до українського питання. Що правда польська преса переповнена статтями про нормалізацію укр. польських відносин, відбу-

ваються публічні дискусії на цю тему, в яких беруть участь визначні польські і українські політики, але все линається по старому. З цього росте незадоволення серед українського населення і опонія до УНДО-нів, що заклочало а поділками договір. Незвичайно різко виступає проти політики УНДО-нів комуністичська клерикальна партія ніби то аа те, що укр. парла. репрезентація не хоче алучитись а волинською групою Пешого, а в дійсности а причині особистих за приступ до джерела, а якого могли б виділяти адоці польськ. Група Палівна т. ав. „незалежних націоналістів“, що є взагалі проти всякої конструктивної роботи, не перебирає у асаобах.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА.

Очевидно сумне положення українського народу під Польщею використовують більшовики для своєї пропаганди. З приводу 75 роковин смерті Шевченка влаштовують по всій Україні величазні свята мають у московському радіо виваичли десять днів для українських авдіцій. Львівський „Новий Час“ пише: „До Москви приадиають на цей час найвизначніші українські співаки й співачки й цілі оперні трупи і хори, — і будуть по московських театрах улашдувати великі концерти й двати опери: „Запорожець за Дунаєм“, „Наталка Полтавка“ й „Снігурочка“, щодня, на переміну, а в декотрих днях по дві а цих опер. Майже все це будуть передавати через московську радіостанцію, ранком і петерою, по кілька годин денно.“

А в тім часі львівська й варшавська радіостанції адобулись ановісти для українців марширні чвертьгодинні реферати про Т. Шевченка, що його прочитав 11. березня польський поет, розуміється по польськ... Чи не глуз? І чи не класичний приклад, як Москва використовує радіо для скалтування українців, використовуючи також для свого інтересу ігноранцію польського радія?... (Про українські радіостанції: Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Тираспіль і б. інших, які а Шевченківські дні будуть переповнені концертами й пропагандою, яке й не агадуємо)*.

З життя союзних організацій.

Т-во Укр. Інженерів в Ч. С. Р. розпочало новий адміністративний рік ривом підметів. Перший читав інж. А. Галка на тему: „Технократія, раціоналізм і стаціонарність“. Відтак інж. Осуленко „про Підкарпаття“ і доц. Докмиченко: „Нова господарська політика в Польщі“.

Т-во „Бдність“ влаштувало свято з приводу 86 народж. президента Масарика. Реферат аголосив др. Дальновий. Писаво привітну телеграму.

Самопоміч Укр. Емігр. в Мл. Болеславі влаштувала Масариківське свято 7. березня. Реферат аголосив проф. Вітек (по чеськ) і інж. Галка а Прага. Писаво телеграму.

Тернопільський Відділ Всепроф. Роб. Союзу влаштував Масариківське свято в Літоверці 8. березня. Реферат аголосив інж. Галка. Писаво привітну телеграму.

В справі аселення укр. емігрантів до Польщі роіслали українські організації а ініціативу голову СУПО меморандум до всіх ривітних урядів в Ч. С. Р. і до всіх послів та сенаторів. В наслідок того були ачинено митне аселення політичної і аїсської еміграції. Меморандум підписали такі організації: Т-во Бдність, Т-во Укр. Інж. в Ч. С. Р. — СУЮ — Укр. Комітет, Всепроф. Роб. Союз і Т-во ошів над бісєнцями а Укротруді — Т-во „Українська Громада“ відомки своєю аїсєю.

УНР-ривці між собою.

У Варшаві почав аходити журнал „Немеїда“ від редакції підполковника Армії УНР Сидоренка. Б це орган групи старшин Армії УНР, які не авіали Андрія Дивичного за репрезентанта (аістуння головною отамана й президента УНР) українського народу. Навпаки уважає діяльність Дивичного а його т. ав. урядов, ачонично і аїслично для української нації і української еміграції. Вони (Сидицький і його аїсторички) є приватними особами на приватній адуаї а чужинці. За ошу ашву пошлює у першому числі „Немеїда“ „Уряд УНР“ обурився, а амерал Сидицький авіавно відп. Сидоренка і двоа інших аїслювачів старшинського степеня а тав, що їх аїдверять під воєний суд за аракту державу — після повороту уряду УНР на Україну! Ось як аїбляються з. ав. „Батька армії“ на еміграції.

Що пишуть про У. Г. А.

„Немеїда“ порівнює Армію УНР а Укр. Галицьку Армію і пише таке:

„Галицька авіонально скірава може авіа дві авіри: ривично і слово — найаощутнішу авіро. Подібно гарматному стрілу таво розповсюджує авіи слова по Великій Україні і авіає авіаювати Батьківщину. Перебуваючи Галицької Армії на авіаїрській Україні авіаішло величазно великі авіаїди авіонально авіаювати український авіа. Бавіти а історичні історія авіаюли авіаювати, але а не авіаю авіаю авіаїрської авіаї авіаювати армії в часі революції аві Укр. Галицька Армія“.

22. січня — свято Музею.

(Репортаж).

Я мало коли ходжу на різні українські сходни, бо раз, що має зайняття не дозволяє мені на це, а друге, що в Празі в стилі різних сходни, що дійсно можуть забрати час від невеликої до невеликої. Виставити переглянути хроніку „Українського Тисячліття“, щоб переконатися, яка „еміграція активна“. Але в дні свята, на яких бути в обов'язковому кожному українці, є це свята сироплені потім і кроно минувшини, є це свята, якими жовте теоретичність, є це свята, на яких виростає майбутність, є це свята, в яких відзеркалюються ідеали розвитку життя і стремління народу.

До таких свят належить і день 22. січня — свято соборності українських земель. Роківина 22. січня святкували рік-річно на трьох, а то й більше місцях, а цього року лише на двох, окремо старші і окремо так звана молодь. Цей подія на молодих і старих існує майже в цілому світі, а тому мене це може й не здивувало. Я (розуміється) сам належу до „старших“ громадян, а тому пішов до своїх. Свято це відбувалося в одній із шкільних саль в Празі. Цей будинок, в якому свято відбувалося, належить вже теж під цим оглядом до одного з тих, а воно в якому-то в'язьється історія еміграції.

Приходжу до будови й бачу, як перед входом до саль стоїть п'ятеро людей і про щось дуже гостро дебатують. То балді, то червоні, в одного волосся біються, в другого коряться, один розмазує руками, а другий меле губами. Оповалик від них в кількох гуртках про щось дебатують, але на всіх видно, що чогось жадує. Питаю, що це таке? Бачите, кимітет цих п'ятеро не може погодитися, хто має свято відкрити і хто буде сидіти в президії. Одні хочуть „свого“ на предсідника, а другі нік на це не годяться. А отой синий пан гронить навіть ніхтою зі свята. Добрай початок, думаю, але йду далі. Перед входом вибирають добровільні датки, а далі в саль датки на Музей В. Б. У. Перейшов в об'її житті розачем й мої об'її зупинилися на таблиці, де значайно висіла національні прапори. Цим разом їх тут не було. Був лише плакат з написом — „день 22. січня — день Музею“. Думало чи не забудили а й не попан на якийсь інше свята. Але за кілька хвилин, що ні, бачу повно свята. Ну шож, будемо 22. січня святкувати під стягом Музею, і я не завісив.

Говорю в одному, а другим і довідаюся, що свята влаштовують п'ять українських громадських організацій. Камуть що це усілі Українського Комітету в ЧСР, і дійсно на саль видно людей різного політичного покроя: УНР-ів, ес-рів, ес-деів, галицьку групу — членів директорії не видно, хоч як мене інформували, мали б теж бути. На саль чоловік під 100. Мало-кало, думаю. Але нічого числа не різав, головню вість. По підгоданнім співанні почали розставляти стільці на великим столом і на хвилю засіло на них шість осіб. Чотири докладники і два предсідники. Свято відчиняє п. Мірний і уділяє слово першому докладникові п. М. Славінському, а дальше він уділяє слово проф. І. Паливоди, а закривав збори знову п. Мірний.

Говорить по черзі М. Славінський, Н. Григорій, Інок. А. Галья й др. П. Феденко, але за змістом — першим був

властиво доклад Н. Григорія. Він починаючи свій доклад, звернувся в першу чергу до кореспондентів, щоб вони не припасували ані йому, ані кожному другому, як це йому недавно сталося, того, чого він не говорить. Я так взяв собі його слова до серця, що не буду передавати змісту докладів, бо ану ж готов помялитися, а тоді суцільня не дасть спокою. Скажу лиш своє враження в промові.

Привакося, що на свято йшов я, як і много мабуть моїх товаришів, щоб себе на деякий час відірвати духово й відбадьорити. Але на жаль мої сподівання не сповнились. Здається, що з виїмком докладу Галья, який менш більш держався теми свята, решта промовців говорила під вражінням актуальних тем сучасної хвилі, або подавали лиш мимоходом спогади про Центральну Раду — як це зробив Феденко.

Н. Григорій заклик до єдності, бо час наближ і гратися на мовна. Обставини на нас натиснули і вимагають важного компромісу та уступків в ім'я боротьби за вищі ідеали. Орієнтуватися мусимо й вліво на власні сили. Щодо минувшини, то хто пишеться самостійністю й соборністю — той мусить шанувати демократію й „соціалізм“. Цей його заклик викликав таке саме враження, як два роки тому назад вислів одного з докладників, який мало що не кричав „бити соціалістів, бо вони всю катастрофу зачинили“. Отак тебе старі політики відбадьорюють.

Найбільш своєрідним був доклад М. Славінського. Він загадав про самостійність України, ІВ, універсал (міжнародним класичи 25. І. 1918, а не 22. І.), але про соборність заговорив шось дуже по модерному, бо говорив не про соборність державну, а про соборність нації. Такого історичного факту — міжнародним

кажучи — і такого свята українська вивольва боротьба не знає. І може випадок поглузував мене, але фактично цього року було це не свято. 22. січня тільки день Музею, бо такі політично-національні прада (промови) годяться лише до Музею.

Свято акцентувало відставання національного гимну, але й цей жок не розбурхав у мені крові. Я й мої товариші возниописали голови опустили скоро салью, а великим невдоволенням, бо в нас колишніх борців за ідеали 22. січня грає ще кров кипить ще життя наповнене переконанням в переможність національних ідеалів, а тут день 22. січня — день Музею!

Як по кожній якійсь важній події, що трохи розбурхав емігрантську буденність, по Празі гомонить гомін того, що сталося, говориться й тепер по Празі, що соборницькі організації, розуміючи іменно вагу хвилі пішли були на що комбівацію святами спільного свята в тому переконанні, що всі розуміють цю вагу хвилі й що організації іншої орієнтації теж приворожить свої погляди до ваги хвилі. Але практика показала, що наші деякі політики ще не вміють відірвати орієнтації від загальних ідеалів всього українського народу. Цим разом вони ще раз наглядно показали, що не вміють себе піднести на відповідну висоту всеукраїнських національних ідеалів, в ім'я яких поклада сотні тисяч наших братів свої буйні голови й полили ріки своєї дорогоцінної крові.

На помилках, як каже послонщик, люди вчаться. Мусимо врити, що й ця помилка буде наслідком, але направити її мусимо ми, то є ті, гаслом яких і дальше залишались державною соборність всіх українських земель від Карпат по Кавказ. *Некореспондент-українець.*

Право азилу й українська еміграція.

Право азилу не є забезпечення злочини зачинивши, тою є в дійсності лише міждержавний договір, що держави не видіють зі своєї території політичних біженців.

Чехословацьке законодавство говорить про право азилу лиш у криміналі, а воно не має сказано, що держава мусить захищати політичного емігранта за своєї території. Воно це робить може, але не мусить.

Щоб домогтися охорони чужої держави необхідно дати їй та, що переступаючи границю відбулось закордон політичних біженців напр. засліском переслідування за політичні переконання, чи зруч. за національність, чи з стремління спонукати історичну державну лід або за стремління відірвати частину земель від держави, за встановлення за міжнародну боротьбу і т. в.

Звичайні, що законники убійства, крадіж і т. в. з низьким мотива, для власної користі не мають найменшого права домогтися азилу. Різно ж особи, що лідати заробітку переїшли на чужу територію або студенти, що вчаться на чужоземних високим школах — не вважаються політичними емігрантами.

Усі українська еміграція, що в різних політичних подій на українських землях по цей і по той бік Збручу колонізація в 1918 р. сформувалась на території Ч. С. Р. в еміграційно політичною, без огляду на те, на якій аргумент тут жок.

Еміграція, що по вона чисельніша, є титарем для держави, але оне затримати державою території веро за все з принципі гуманності, а відтак з огляду на майбутність, наслідок а вонах прити прийшла громадянам держави спукати азилу у інших державах.

Під цю пору живе в Чехословацькій біля 60.000 емігрантів, а цього біля 15.000 родин (жоскалі). Понад 1.000 українців в підприємстві України, біля 4.000 українців в Галичині і Буковині, біля 1.000 — в Італії, Швейцарії, хорватії, австрії та доверт 40.000 німців (в Райту). Усі українська еміграція чисельно біля 5.000 осіб, а того четвертина вже уже чехо-

словацьке громадянство.

Українська еміграція в приєднанні чисельності українці до еміграції в бундів Рухі І не така живе на т. за міжнародній паспорт. Сова народи водити забезпечення одні еміграції й впринципі встановлення, а Чехословацька віддала у вій сироті конценцію, хоч досі не віддала в цій справі закону. Все ж таки приєднанні еміграція забезпечена перед виселенням до Сибіру.

Довго т. за „галамбет“ еміграції нікто не журився і тому вони й досі відідали на листу й велику юридичну чинність, чого найвращим доказом є останні виселення до Польщі. Рішальною обставиною є місце народження, по цей чи по той бік Збручу.

Держави, дозволяючи політичної еміграції користуватися правом азилу, вимагає від еміграції певної лояльності і служливості сироти своїх інтересів і розпорядків. Еміграція не може нести ніякої політичної азилі проти інших держав, тому що це значило б добрі суддівні міждержавні зв'язки, а особливо еміграція не сль нести пропаганди проти держави, у якій живе. Своє звичайне проуміла означено у міжнародній статуті еміграції польскою. Вони в зборю в руках боролась по боці Франції (Башингетта), брали участь у міжнародній боротьбі міжнародній Америці (Коссович) і тив собі засліском емігрантів і відомість чужах народів, які у світовій війні допомогли Польщі у відбудові політичної держави. І українська еміграція проуміла своє звичайне, встановлено чехословацьким законом у боротьбі з мадярами означено свої лояльність для чехословацької держави. І коли порівняємо нашу еміграцію в недавньому історично, то вважимо в користі спостерігати, що наша еміграція в Ч. С. Р. діяв ще холостісь дуже слупно. Це призначення приходить нам почути навіть в уст компетентних урядових чинників. Пусті фрази і лідка деталія не дають жодній справі нічого позитивного, а ні користного, а звичайні організації лише зведує еміграції, так і цілий українській справі. <

Ще до питання про консолідацію наших сил.

Коли ми критично підійдемо до всіх проявів нашого теперішнього національного життя, та зближимо собі всі наші дотеперішні національні питання, то мусимо беззаперечно признати, що цілий наш національний і культурний розвиток завдячуємо виключно нашій власній громадській самоорганізованості. Розбудова нашого національно-культурного й господарського життя — на всіх наших землях — спиралася виключно на громадській діяльності організаційного суспільства, й це є найкращий доказ, що успіхів можна досягнути лише тоді, коли до праці прилягають руки спільно всі народні сили. Зовсім подібне явище ми бачимо й в нашому емігрантському житті. Все, що додаткового, позитивного і дійсно тривалого ми зробили на еміграції, це все є вислідом праці з організованою й сконсолідованою працею.

Але ірраціональність ближче до нашого національного життя, ми зважаємо ще один дуже важливий момент. Ми бачимо, що як в Краю, так і тут на еміграції ця організована творча громадська праця не може як слід розгорнутися головню тому, що від неї відтиснується та верства нашої суспільності, яка повинна дати провід цілій цій праці — наша інтелігенція.

Немає де праці діти: між нашою еміграцією є деякий відсоток тихих, що не лише забайдужили до питання нашого національного життя і нашої громадської праці, але навіть вже відурналися свого народу відчужившись від нього. І німі не вистарчить лише навістувати цей ганебний факт, але над цим треба ко-

нечно основно подумати, тяжільше, що ці наші люди „попали в інтелігентні“ лише завдяки тому, що як українці опинилися на еміграції і як українські емігранти мали змогу покінчити різні високі чи фахові школи. Але до цього явища ми ще повернемо в окремій статті. А тепер хочемо ще вказати, що між нашою емігрантською інтелігенцією є деякий відсоток таких, що своєю вдачею й цілою своєю психічною структурою не надаються до активної громадської праці. Але й про них і про їх антагонизм ми теж поговоримо колись окремо. Не будемо тут тем говорити й про тих, які живуть в так тяжких умовних життя, що вічна й тяжка боротьба за щоденний хліб вичерпує з них час і всю їх енергію і вони — хоч може й бажали б — не мають просто змоги присвятити себе громадській праці. Але є в нас ще велика частина нашої інтелігенції, яка тому відтиснується від громадського життя, що його боїться — і про це ми німі хочемо сказати читачам кілька слів. Вони відтиснуто від нашого громадського життя не тому, що боїться самої громадської праці чи тої відповідальності, яку при такій праці мусять на себе взяти, але тому, що боїться тої задушливої атмосфери, в якій приходитьсся у нас працювати. Боїться тої нашої своєрідної критики всіх і вся без огляду на те чи на тій чи іншій справі розуміються.

Нехай наші читачі не думують, що ми вільножесті прислонниками якоїсь недоторкваності наших громадських праціників. Ні, ми вільножесті, що критика мусить бути, але критика річова, здорова, помірна й будуча. Така критика є не

жати і передискусувати. Особливо для лежати на серці українська справа і долі нас самих — вступайте в члени нашої організації, візьміть участь в наступному з'їзді, який буде свого рода — з'їздом Української Еміграції в ЧСР.

Ми віримо, що цей з'їзд — добровільно всі трудючі, які нам стоять в дорозі — класться остаточно сконсолідувати еміграцію, а саме тому, що пропозиція зійшла з провінції. Прага, як свого рода центр еміграції, є в консолідаційних питаннях дуже консервативна. Тут ходять про арестівні поліції — байдуже, чи це відбивається на еміграції і на українській справі. Треба робити рішучі уступки, довгі наради, в тим часом провінція їде до справ далеко простіше і швидше. Сказано — зробимо!

Нинішні тинки часи, вимагають консолідації всіх наших сил, а тому без консолідованих умов, творимо одну центральну організацію. Треба рал розпробити, що осту тут існують інтереси особисті і загальнонаціональні, а тут починаються справи антагоністичні українській!

Противники консолідації української еміграції позиривють про нашу організацію рішучі силетні. Відповідає на це не має ніякої цілі, але для висноження поджою деякі зауваження: говориться, що це є організація галечки. Це означило не є правдою! Правда непадохоті, що на нинішній день — в консолідаційних питаннях — є більшість уроченців в Галичині, це але не вичолова, що настра може бути більшість в Великій Україні. Простото в справах загально-українських не має у нас галичан і наддніпрянців, а лише Українці. Нинішні галечки на еміграції, це були стравляні УГА, які заспала Збручу тружачи своїх товаришів-сероїв. На еміграції приходиться часом говорити про галичан і наддніпрянців і це лише в справах правної охорони — перед чужими чинниками. Хто таку дужку відночить внутрі серед нас, це є руйнівник і прадник української справи.

лише корисна, але й конечна. Вона є „регулятором і контролею громадської діяльності і запорукою поступу“. Але такої критики в нас або зовсім немає, або лише дуже обмаль. Натомість розпадовилась в нас пересадна і алонна критика, ця розхристана критикоманія, яка густо-часто не в нічим іншим як лише непристойним нападом й плюгиванням. Ці напади дуже часто йдуть так далеко, що навіть найбільш заслужених громадян, відомих у нас в їхній корисній громадській праці, обкидаються найгіршим болотом і робляться їм легководуші, а часто навіть особисті звинувачення, що порушують їхню особисту й громадську честь.

Така критика це отрута, що вибиває всю громадську активність, це наскрізь розслабляючий чинник. Вона витворює в нас ошо неадекватну, задушливу атмосферу, яка відстрашує, від громадської праці тих, що в іншій, більш сприятливій атмосфері, могли б принести великі користі. Під ударами такої критики усуваються з публічної сцени вартісні, характерні одиниці, а залишаються на ній люди в малому, а то й підворілою громадською вартістю.

На ці наші твердження ми могли б привести безліч, просто класичних прикладів з нашого дотеперішнього емігрантського життя. Але нашію далеко шукати. Пригадаймо собі і спокійно, безпристрасно задунайжимо над тим усім, що писалося й говорилося в нас після відомого З'їзду в Мол. Болеславі. Що слово, що стрічка це підала брехня, від початку аж до кінця. Це все, що хочете: провокація, плітка агітка і ще пліткіша демагогія, а тільки не здорова, громадська критика.

Говорить, що ми проти партій. Це питання дуже складне, щоб на нього коротко відповісти. Кожен доорлий членок повинен себе так чи інакше партійно, чи слісною опреділяти. Однак підхожий для цього терен є в Краю і в своїй державі кожного народу. Хто хоче свої партійні впливи проводити в нашому емігрантському житті, виплекано це підляма.

Кінчочка наші звинувачення, звертаємо ще рал увагу всім українським громадянам на еміграції добре що справу продовжити і поступити так, як їм українська совість вимагає.

Поможте на пресовий фонд У. С.

(в місяць коронки)

Пресовий Фонд „У. С.“ Др. І. Ванк 30-; сенатор С. Шелуши 20-; др. М. Кукаршин 10-; А. Рабатов 10-; інж. В. Кузюков 10-; др. П. Паламарчук 10-; інж. К. Гауралюк 8-; І. Переш 8-; О. Жовтаневич 8-; Т. Дашів 8-; др. С. Загребельний 8-; В. Кушнірук 5-; др. А. Гордичий 4-; Л. Волошанова 3-; Я. Дунак 3-; Д. Фешак 050.

ЛІКАРІ-УКРАЇНЦІ покривають всю свою потребу у товаришів по зброї Ф. Р. А. Н. Ц. А. МЕНЦІНСЬКОГО ЛІБЕРЕЦЬ, Масарикова площа ч. 10 гуртіння сурвурного приладдя — для кожного лікарського фаху, переможеного матеріалу, тужового товару, бандажі і всього того, що потребує лікарський фах. Ділячесь державних лічниць і маси хорак. ЦІНИ ФАБРИЧНІ! Покинувшись на це оголошення 10% знижка. Одна сроба вистачить, щоб заллнитися на все клієнтонм свого підприємства.

OBSAH: Vzpamatujte se šilené děti! — 80leté narozeniny presidenta-osvoboditele T. G. Masaryka. — Čtenářům a spolupracovníkům na vědomí. — Kolem nás a u nás. — Den 22. ledna — svátek Muzea. — Právo azylu a ukrajinská emigrace. — Jestě jednou k otázce soustředění našich sil. — Ukrajinské emigraci v CSR na uvátování. — Drobné zprávy.

„Ukrajinský Samostojnýk“ vychází 1. každého měsíce. — Majitel a vydavatel Svaz ukrajinských venkovských organizací v Liberci. — Odpovědná redaktorka Anna Langrová. Ruprechtě č. 471 u Liberce. — Řídí redakční kruh. — Adresa redakce a administrace: „Ukrajinský Samostojnýk“, Růžodol 1, čp. 222 u Liberce. — Novin. sazba povolena řed. polt. a telegr. č. 46177/VII-935, podávající pošt. úřad Liberec 3. Tiskárna František Loos, Praha-Vinohrady, Americká 41.